

ДОВІДКА

Про підсумки роботи підприємств житлово-комунального господарства області у 2023 році (на підставі звітів 1 С)

Департаментом житлово-комунального господарства та паливно-енергетичного комплексу Кіровоградської обласної військової адміністрації проведено аналіз фінансово-господарської діяльності 146-ти житлово-комунальних підприємств.

Станом на 01 січня 2024 року (за січень-грудень 2023 року) на підприємствах житлово-комунального господарства області середньооблікова чисельність працівників в еквіваленті повної зайнятості склала 4102 особи (у 2022 році 4116 осіб), з них:

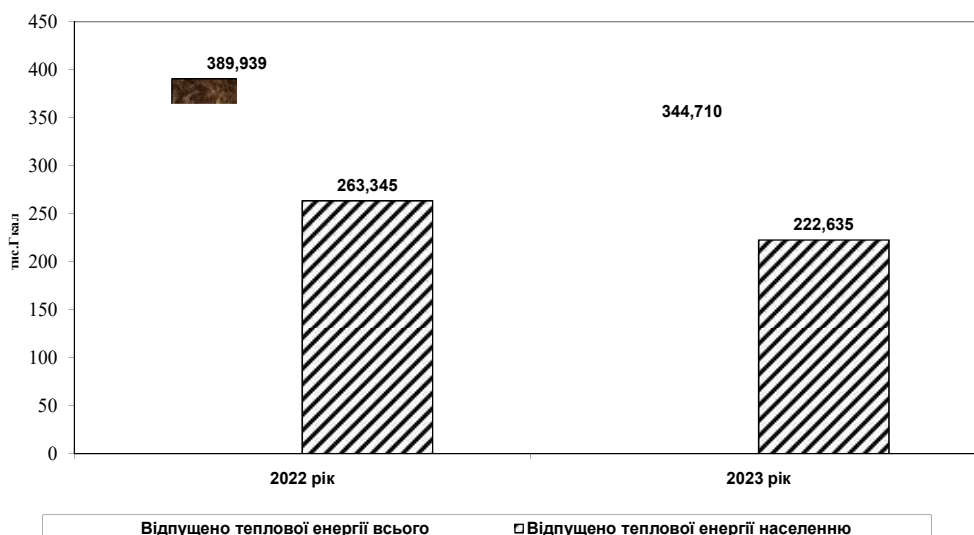
у теплоенергетиці зайнято 1298 працівників (1191 працівник у 2022 році),
у водопровідному господарстві – 995 працівників (1021 працівник у 2022 році);

у каналізаційному господарстві – 717 осіб (798 осіб у 2022 році);

у житловому господарстві – 775 працівників (820 працівників у 2022 році), з них 45 працівників зайняті в наданні послуги з утримання будинків, споруд і прибудинкових територій та 730 працюючих, які надають послугу з управління багатоквартирним будинком);

317 працівників (286 працівників у 2022 році), які надають послугу з поводження з побутовими відходами.

Виробництво теплової енергії (тис.Гкал)

За підсумками 2023 року підприємствами області, що надають послугу з постачання теплової енергії, **відпущено теплової енергії 344,710 тис.Гкал.** (у

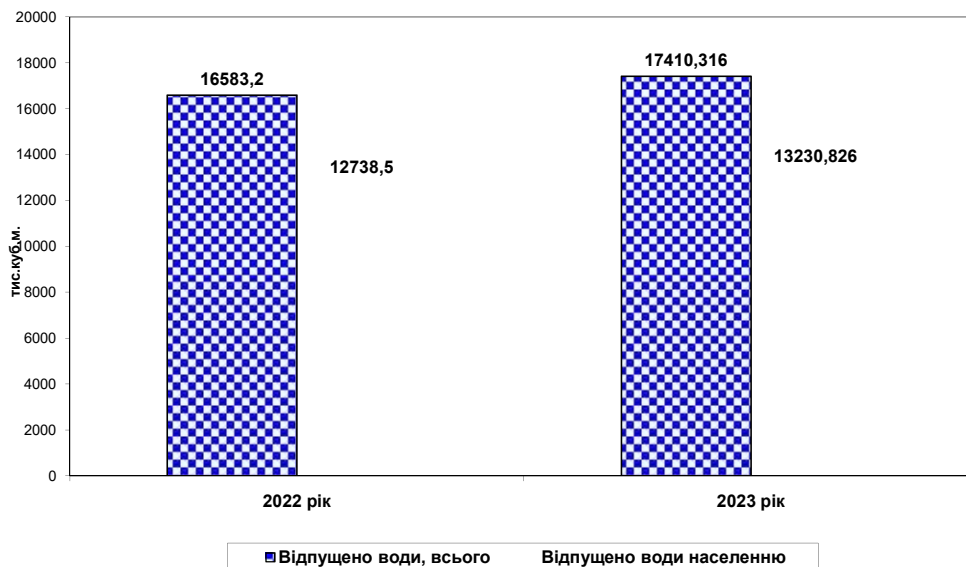
2022 році 389.939 тис.Гкал.), що на 45,229 тис. Гкал., або на 11,6 % менше ніж у минулому році.

Населенню відпущено теплової енергії 263,345 тис.Гкал. (344,505 тис. Гкал. у 2021 році), що на 81,16 тис. Гкал., або на 23,6% менше ніж у 2021 році.

Підприємствами, які надають послуги з централізованого водопостачання, у 2023 році відпущено води 17410,316 тис.куб.м (16583,2 тис.куб.м у 2022 році), що більше на 827,116 тис.куб.м, або на 5% порівняно з минулим роком.

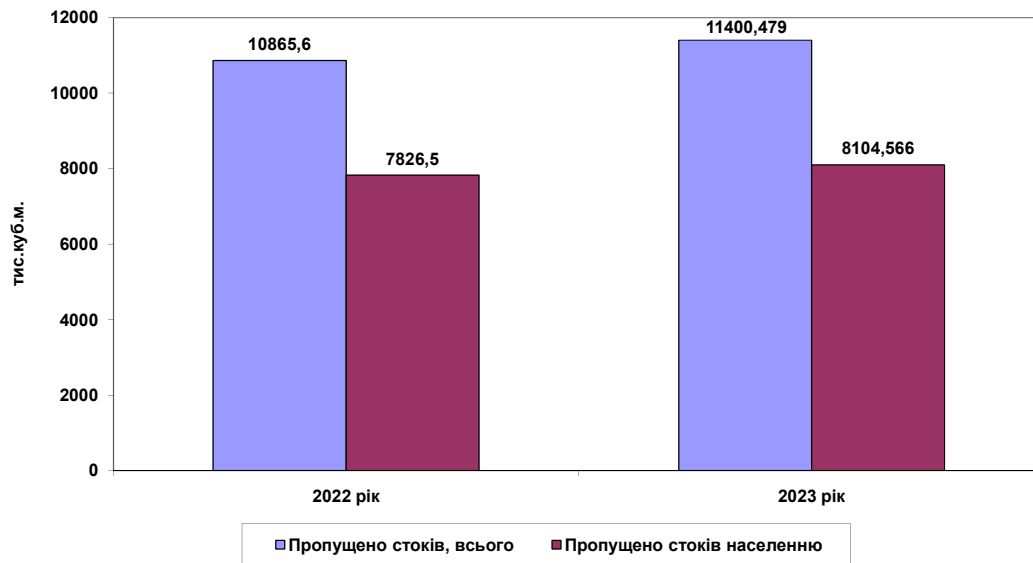
Населенню надано послуг з централізованого водопостачання 13230,826 тис.куб.м (12738,5 тис.куб.м у 2022 році), що більше на 492,326 тис.куб.м, або на 3,9 % порівняно з січнем-груднем 2022 року.

Відпущено води споживачам, тис.куб.м.

Також спостерігається зменшення пропуску стічних вод усім категоріям споживачів (11400,479 тис.куб.м у 2023 році проти 10865,6 тис.куб.м у 2022 році) на 534,879 тис.куб.м., або 4,9 %. Населенню надано послуг з централізованого водовідведення 8104,566 тис.куб.м, що на 278,066 тис.куб.м, або на 3,6 % більше ніж у 2022 році (7826,5 тис.куб.м).

Пропущено стоків, тис.куб.м.

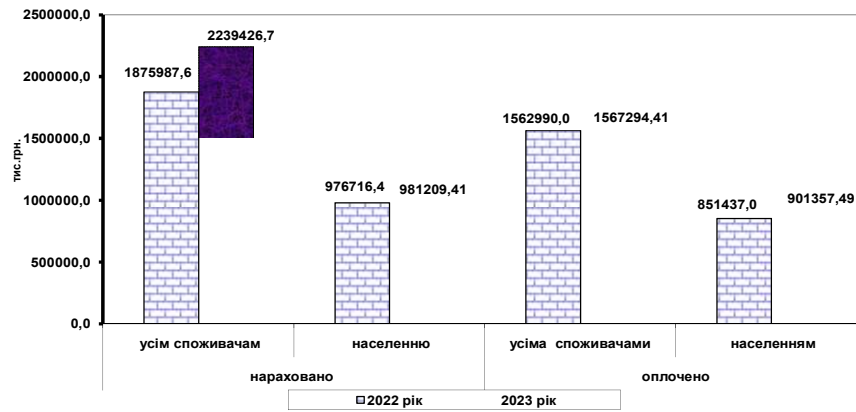

За підсумками 2023 року житлово-комунальними підприємствами області реалізовано послуг з постачання теплової енергії, централізованого водопостачання та водовідведення, з утримання будинків, споруд і прибудинкових територій, з управління багатоквартирним будинком, з поводження з побутовими відходами на суму 2 239 426,72 тис.грн. (без ПДВ), або 119,4 % до відповідного періоду минулого року (1 875 987,6 тис.грн. (без ПДВ)).

Оплачено послуг усіма споживачами 1 567 294,41 тис.грн. (без ПДВ), або на 0,3 % більше ніж у 2022 році (1 562 990 тис.грн. (без ПДВ)).

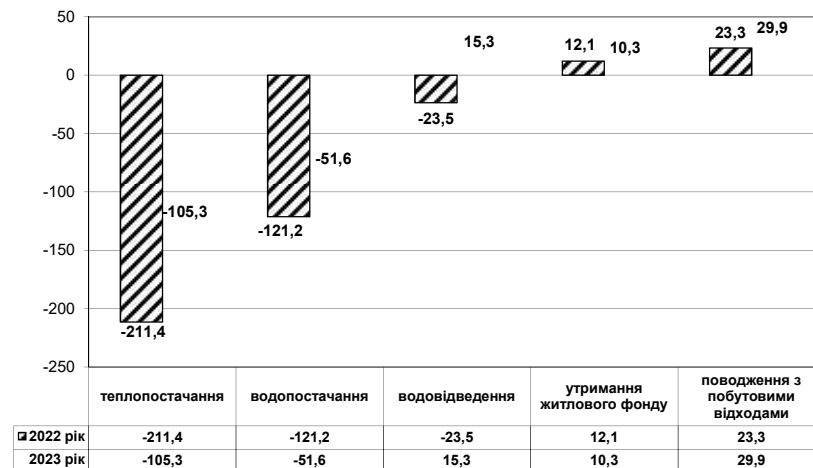
Населенню реалізовано послуг з постачання теплової енергії, централізованого водопостачання та водовідведення, з утримання будинків, споруд і прибудинкових територій, з управління багатоквартирним будинком, з поводження з побутовими відходами на суму – 981 209,41 тис.грн. (без ПДВ), або 100,5 % (за відповідний період минулого року – 976 716,4 тис.грн. (без ПДВ)), оплачено послуг населенням – 901 357,49 тис.грн. (без ПДВ), або 105,9 % у порівнянні з відповідним періодом минулого року (851 437 тис.грн. (без ПДВ)).

Обсяг послуг, наданий житлово-комунальними підприємствами у 2022 та 2023 роках, (тис.грн.)

Фінансовий результат діяльності житлово-комунальних підприємств від надання послуг з: постачання теплової енергії, централізованого водопостачання та водовідведення, утримання будинків, споруд і прибудинкових територій, управління багатоквартирним будинком та з поводження з побутовими відходами у 2023 році – збиток у сумі 101,4 млн.грн., що на 219,2 млн.грн., або 68,4 % менше ніж у порівнянні з минулим роком (2022 рік – збиток у сумі 320,7млн.грн.).

Фінансовий результат діяльності підприємств житлово-комунального господарства за 2022 та 2023 роки згідно з формою №1 С (звіт про витрати на виробництво послуг) в млн.грн.

Аналізуючи результати діяльності підгалузей житлово-комунального господарства з прибутками спрацювали підприємства, що надають послуги з: поводження з побутовими відходами – 29,9 млн.грн. проти 23,3 млн.грн. у 2022 році;

централізованого водовідведення – 15,3 млн.грн. (у 2022 році збитки на суму 23,5 млн.грн.);

утримання житлового фонду – 10,3 млн.грн. проти 12,1 млн.грн. у 2022 році.

Підприємства, що надають послуги з постачання теплової енергії отримали збитки в сумі 105,3 млн.грн. проти 211,4 млн.грн. у 2022 році, що на 106,1 млн. грн., або 49,8 % менше ніж у січні-грудні 2022 року.

Підприємства, що здійснюють централізоване водопостачання у 2023 році спрацювали зі збитками – 51,6 млн.грн., що на 69,6 млн.грн., або 42,6 % менше порівняно з 2022 роком (121,2 млн.грн.).

Серед підприємств житлово-комунального господарства найбільші збитки мають:

КП "Теплоенергетик" Кіровоградської міської ради" – 67,1 млн.грн. проти 175,4 млн.грн. у 2022 році, що менше на 108,3 млн.грн., або 61,7%;

ТОВ "Світловодськпобут" – 53,2 млн.грн. проти 38,4 млн.грн. у січні-грудні 2022 року;

ОКВП "Дніпро-Кіровоград" – 14,3 млн.грн. (125,4 млн.грн. у минулому році).

Слід відмітити, що за підсумком діяльності підприємства, в частині наданих у 2023 році послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, ОКВП "Дніпро-Кіровоград" спрацювало зі значним зменшенням збитків за рахунок прибутку від надання послуги з централізованого водовідведення (25,8 млн.грн.).

Разом з тим на збитковість ОКВП "Дніпро-Кіровоград" у 2023 році вплинули наступні чинники:

Значне зростання вартості електроенергії внаслідок введення воєнного стану та проведення воєнних дій на території України. Так, середня вартість 1 кВт/год активної електроенергії в 2023 році виросла на 29,4% в порівнянні з попереднім роком, у той же час в натуральному виразі спожито на 1863,9 тис. кВт/год менше.

Невідповідність тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення фактичним витратам підприємства. Станом на 01 січня 2024 року діють тарифи, встановлені підприємству з 01 січня 2022 року. Водночас індекс інфляції за період з січня 2022 року по грудень 2023 року склав 131,6%.

У 2023 році собівартість послуг водопостачання та водовідведення становить 32,009 грн./куб.м та 19,391 грн./куб.м відповідно (у 2022 році собівартість послуг водопостачання становила 29,697 грн./куб.м, послуг водовідведення – 18,934 грн./куб.м.).

Рівень відшкодування середньозваженими тарифами середньої фактичної собівартості послуг централізованого водопостачання та водовідведення в

2023 році склав 65,3% та 92,7% відповідно. У 2022 році аналогічні показники становили 70,5 % та 93,8 % відповідно.

Отримання фінансової підтримки місцевого бюджету та цільової фінансової допомоги від ЮНІСЕФ та Міжнародного Комітету Червоного Хреста (МКЧХ). У 2022 році обсяг фінансової підтримки від благодійних організацій склав 13,2 млн. грн, у 2023 році обсяг фінансової підтримки від благодійних організацій та місцевого бюджету склав 179,7 млн. грн.

На фінансово-господарський стан (збитковість) підприємств, які надають послугу з постачання теплової енергії з використанням природного газу, а саме: КП "Теплоенергетик" Кропивницької міської ради (- 59,0 млн.грн.), ТОВ "Світловодськпобут" м. Світловодськ (- 53,2 млн.грн.), КП "Теплокомуненерго" Олександрійської міської ради (- 6,7 млн.грн.), КП "Власівські мережі" Світловодської міської ради (- 1,0 млн.грн.) вплинуло те, що на опалювальний сезон 2022/2023 року органами місцевого самоврядування були встановлені тарифи на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання та на послугу з постачання теплової енергії на рівні економічно обґрунтованих.

Законом України "Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення та "зеленої" трансформації енергетичної системи України" від 30 червня 2023 року №3220 внесено зміни до Закону України "Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання під час дії воєнного стану та подальшого відновлення їх функціонування" від 29 липня 2022 року №2479, якими встановлювався мораторій протягом дії воєнного стану в Україні та шести місяців після місяця, в якому воєнний стан буде припинено або скасовано на підвищення у застосуванні тарифів на теплову енергію (її виробництво, транспортування та постачання). Внесені зміни передбачають збереження мораторію тільки для категорії споживачів населення.

Мораторій щодо заборони застосування теплопостачальними підприємствами економічно обґрунтованих тарифів на теплову енергію для бюджетних установ і інших юридичних осіб знято.

Дана норма закону розповсюджується як на теплопостачальні підприємства з газовою складовою палива в тарифах на теплову енергію, так і на підприємства, що виробляють теплову енергію із застосуванням альтернативних та відновлювальних видів палива.

Так, по КП "Теплоенергетик" Кропивницької міської ради" для категорії населення застосовується тариф, що на 49,5 % нижчий за економічно обґрунтований.

По КП "Теплокомуненерго" Олександрійської міської ради – для категорії населення застосовується тариф, що на 32,1 % нижчий за економічно обґрунтований.

По ТОВ "Світловодськпобут" м. Світловодськ – для категорії населення застосовується тариф, що на 50,3 % нижчий за економічно обґрунтований.

По КП "Власівські мережі" – для категорії населення застосовується тариф, що на 36,3 % нижчий за економічно обґрунтований.

Також на рівень фактичних витрат суттєво впливає ціна природного газу, який використовується для виробництва теплової енергії.

Так, при виробництві теплової енергії КП "Теплоенергетик" Кропивницької міської ради споживало природний газ, отриманий відповідно до договірних умов по фіксованих обсягах:

обсяг I населення по ціні 7420,0 грн. за 1 тисячу метрів кубічних газу,

обсяг III бюджетні установи – 16390,0 грн. за 1 тисячу метрів кубічних газу.

Слід зазначити, збитки отримали підприємства, що надають послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій 6,0 млн.грн. (у 2022 році збиток 5,4 млн.грн.).

Це пояснюється тим, що з 10 червня 2018 року вступив в силу Закон України “Про житлово-комунальні послуги” в частині регулювання послуги з управління багатоквартирним будинком. Наразі Законом не визначено послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій, натомість передбачено, що до житлово-комунальних послуг відноситься житлова послуга – послуга з управління багатоквартирним будинком. Відповідно до Закону України “Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку” визначено три форми управління багатоквартирним будинком:

самостійне управління багатоквартирним будинком співвласниками;

управління багатоквартирним будинком управителем;

управління багатоквартирним будинком об’єднанням співвласників багатоквартирного будинку (ОСББ).

Тому, згідно з вказаними Законами переважна більшість співвласників багатоквартирних будинків обрали нову форму управління багатоквартирним будинком.

Аналізуючи результати діяльності 28-ми підприємств, що надають послугу з управління багатоквартирним будинком, за січень-грудень 2023 року, з них 16 спрацювали з прибутками на суму 19,3 млн.грн. (у 2022 році 19 підприємств прибуткових - 19,8 млн.грн.). Загалом сума прибутків підприємств, які зайняті в житловому господарстві у 2023 році досягла 19,5 млн.грн. проти 12,1 млн.грн. за 2022 рік.

Підприємства, які надавали послугу з поводження з побутовими відходами спрацювали з прибутками, сума прибутків у 2023 році збільшилась на 6,6 млн.грн. порівняно з відповідним періодом минулого року 29,9 млн.грн. проти 23,3 млн.грн. відповідно.

За січень-грудень 2023 року порівняно з минулим роком зросла середня фактична собівартість виробництва послуг з централізованого водопостачання на 7,1 %, централізованого водовідведення – 2,8 %, постачання теплової енергії – 13,1 %, утримання житлового фонду – 5,1 %.

Період	Собівартість		
	Водопостачання, грн./куб.м	Водовідведення, грн./куб.м	Теплопостачання
2022 рік	30,913	21,391	2945,54
2023 рік	33,097	22,000	3332,00
%	107,1	102,8	113,1

Собівартість послуг з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій та з управління багатоквартирним будинком у 2023 році склала 3,542 грн. за 1 кв.м і зменшилася на 5,1 %, або на 0,173 грн. порівняно з 2022 роком (3,369 грн. за 1кв.м).

Собівартість утримання житлового фонду збільшилася за рахунок: матеріальних витрат на 0,112 грн.; витрат на оплату праці на 0,063 грн. та амортизації основних фондів на 0,002 грн.

Водночас спостерігається зменшення витрат за рахунок інших витрат на 0,003 грн.

Собівартість виробництва 1 куб.м води у 2023 році збільшилась на 2,184 грн., порівняно до собівартості 2022 року, а саме:

за рахунок матеріальних витрат на 3,508 грн., з них на електроенергію на 1,234 грн., покупну воду – 0,026 грн. та інші матеріальні витрати – 2,248 грн.

Водночас спостерігається зменшення витрат на оплату праці з відрахуваннями на соціальні заходи на 0,568 грн. та 0,234 грн. відповідно та . витрат на амортизацію основних фондів на 0,22 грн. та інших операційних витрат на 0,301 грн. відповідно у порівнянні з минулим роком.

Також збільшилась собівартість виробництва 1 куб.м стоків. Так, за січень-грудень 2023 року собівартість становила 22,000 грн./куб.м., у січні-грудні 2022 року – 21,391 грн./куб.м.

Збільшення відбулось за рахунок зростання витрат :

на електроенергію – 0,992 грн.;

реагентів – на 0,038 грн.;

інших матеріальних витрат на 0,11 грн.;

інших операційних витрат на 0,385 грн.

Разом з тим, спостерігається зменшення витрат на оплату праці з відрахуваннями на соціальні заходи – 0,916 грн. але витрати на амортизацію основних фондів залишилася на рівні відповідного періоду минулого року.

У 2023 році збільшилася собівартість 1 Гкал послуг з виробництва теплової енергії на 386,46 грн. до собівартості минулого року (2945,54 грн.) за рахунок: витрат на електроенергію на – 38,8 грн., інших матеріальних витрат – 58,7 грн., витрат на оплату праці з відрахуваннями на соціальні заходи – 141,4 грн., амортизації основних фондів – 15,58 грн. та інших витрат – 259,34 грн. порівняно з 2022 роком. Водночас витрати на паливо у 2023 році зменшилися на 111,9 грн.

Собівартість виробництва комунальних послуг постійно збільшується через підвищення цін на пально-мастильні матеріали, зростання вартості

енергоносіїв (природного газу та електроенергії), законодавчо встановленого рівня мінімальної заробітної плати та інших складових витрат.

Довідково, у порівнянні з минулим роком середня вартість 1 кВт електроенергії 1 та 2 класів для ОКВП «Дніпро-Кіровоград» зросла на 27,5 % та 23,9 % відповідно.

Період	Вартість електроенергії, грн./кВт (без ПДВ)	Вартість електроенергії, грн./кВт (без ПДВ)
	1 класу	2 класу
станом на 01.01.2024 р.	4,4646	5,5400
станом на 01.01.2023 р.	3,5009	4,4724
Збільшення, %	127,5	123,9

Станом на 01 січня 2024 року законодавчо встановлений рівень мінімальної заробітної плати становить 7100 грн., який зріс з 01 січня 2024 року (на 01 січня 2023 року законодавчо встановлений рівень мінімальної заробітної плати становив 6700 грн.) та збільшився на 400 грн., або 6 %.

Довідково. Станом на 01 січня 2022 року законодавчо встановлений рівень мінімальної заробітної плати становив – 6500 грн., на 01 січня 2021 року – 6000 грн.; на 01 січня 2020 року – 4723 грн.

Рівень відшкодування середньозваженими тарифами (без ПДВ) середньої фактичної собівартості комунальних послуг по підприємству

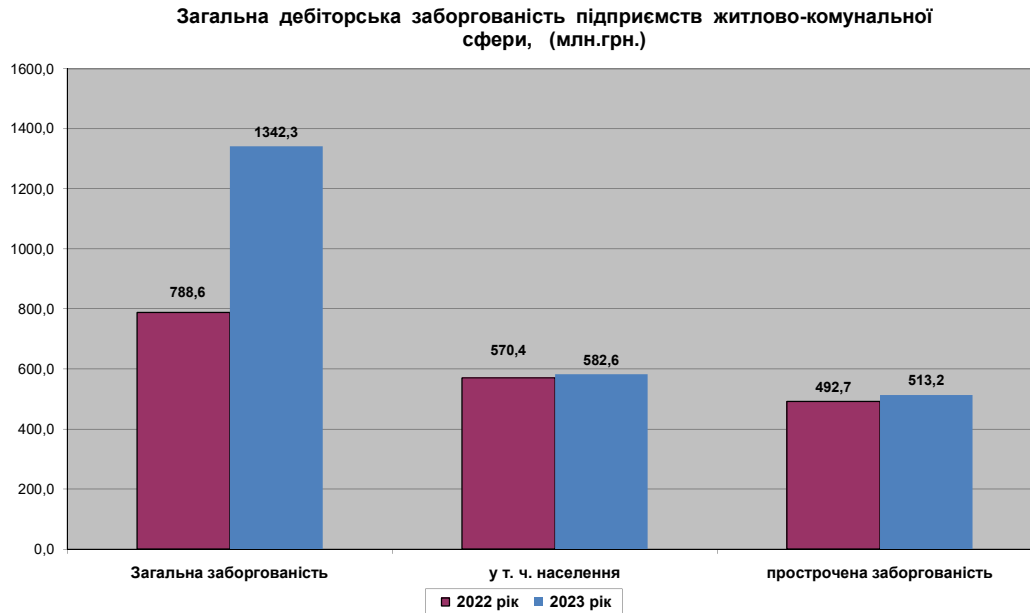
послуга	у цілому по підприємству (доходи покривають витрати), %	
	2022 рік	2023 рік
теплопостачання	67,9	68,1
водопостачання	67,8	63,4
водовідведення	84,2	83,0

Встановлені тарифи, які не відшкодовують собівартість виробництва послуг, невчасна та не у повному обсязі оплата житлово-комунальних послуг споживачами спричиняють недостатність обігових коштів у підприємств житлово-комунального господарства.

Так, загальна дебіторська заборгованість підприємств житлово-комунального господарства збільшилась на 553,7 млн. грн., або в 1,7 рази порівняно з 2022 роком і станом на 01 січня 2024 року складає 1342,3 млн. грн., у тому числі рахується дебіторська заборгованість населення 582,6 млн.грн., яка зросла на 12,2 млн.грн., або 2,1% проти заборгованості станом на 01 січня 2023 року (570,4 млн.грн.).

Прострочена дебіторська заборгованість збільшилася на 20,5 млн.грн., або 4,2 % порівняно з простроченою заборгованістю станом на

01 січня 2023 року і станом на 01 січня 2024 року становить 513,2 млн.грн., або 38,2 % до загального обсягу дебіторської заборгованості.

Найбільший обсяг боргу в загальній сумі дебіторської заборгованості мають теплопостачальні підприємства – 312,4 млн.грн., або 23,3 % до загального обсягу дебіторської заборгованості, та підприємства водопровідно-каналізаційного господарства – 178,1 млн.грн., або 13,3 % до загального обсягу.

Для зменшення дебіторської заборгованості за житлово-комунальні послуги підприємствами-надавачами послуг проводиться претензійно-позовна робота.

Так, станом на 01 січня 2024 року подано 23433 позови до фізичних осіб на суму 232,6 млн.грн. (станом на 01 січня 2023 року – 20435 позовів на суму 154,8 млн.грн.), розглянуто 18654 позовів на суму – 139,7 млн.грн. (станом на 01 січня 2023 року – 16798 позовів на суму – 97,1 млн.грн.), утримано – 33,8 млн.грн. (станом на 01 січня 2023 року 22,5 млн.грн.).

До юридичних осіб подано 449 позови на суму 65,5 млн.грн. (станом на 01 січня 2023 року подано 401 позов на суму 50 млн.грн.), розглянуто 429 позови на суму – 49,3 млн.грн. (станом на 01 січня 2023 року 382 позови на суму – 34,3 млн.грн.), утримано – 28,4 млн.грн. (станом на 01 січня 2023 року 22 млн.грн.).

Загальна кредиторська заборгованість станом на 01 січня 2024 року складає 2414,5 млн.грн., у тому числі за товари, роботи, послуги – 1699,2 млн.грн., або 70,4 % до обсягу кредиторської заборгованості. У порівнянні з відповідним періодом минулого року загальна кредиторська

заборгованість збільшилась на 436,6 млн.грн. або на 22,1 %, яка станом на 01 січня 2023 року складала 1977,9 млн.грн., (у т. ч. за товари, роботи, послуги 1424,8 млн.грн., або 72 % до обсягу кредиторської заборгованості).

Обсяг простроченої кредиторської заборгованості станом на 01 січня 2024 року складає 1473,7 млн.грн., або 61 % до обсягу загальної кредиторської заборгованості і збільшився на 34 млн.грн., або на 2,4 % до обсягу боргу на 01 січня 2023 року (1439,7 млн.грн.).

Найбільша питома вага у загальній сумі кредиторської заборгованості належить підприємствам теплопостачання – 566,2 млн.грн. (402 млн. грн. станом на 01.01.2023), або 23,4 % та підприємствам водопровідно-каналізаційного господарства – 582,9 млн.грн. (373,5 млн.грн. станом на 01.01.2023), або 24,1 %.

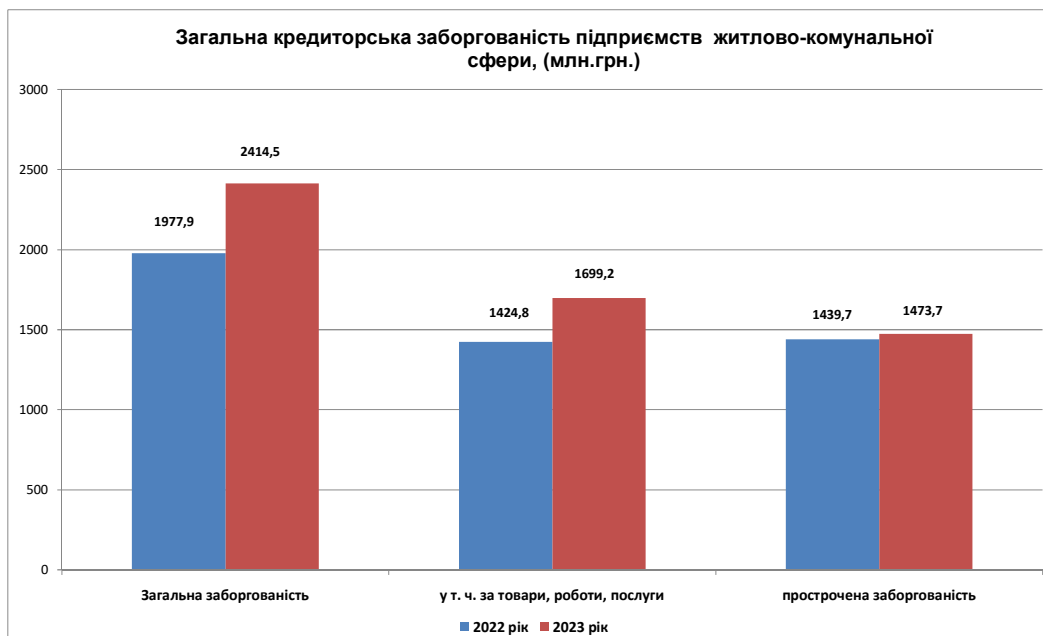
Серед підприємств житлово-комунальної сфери найбільшу кредиторську заборгованість мають:

КП "Теплоенергетик" – 1075,7 млн.грн. (1033,5 млн.грн. станом на 01.01.2023), або 44,6 % до загального обсягу кредиторської заборгованості;

ОКВП "Дніпро Кіровоград" – 578,4 млн.грн. (370 млн.грн. станом на 01.01.2023), або 24 % до загального обсягу кредиторської заборгованості;

ТОВ "Світловодськпобут" – 339,8 млн.грн. (271,2 млн.грн. станом на 01.01.2023), або 14,1 % до загального обсягу кредиторської заборгованості;

КП "Теплокомуненерго" Олександрійської міської ради – 226,3 млн.грн. (130,8 млн.грн. станом на 01.01.2023), або 9,4 % до загального обсягу кредиторської заборгованості.

Органи місцевого самоврядування встановлюють економічно необґрунтовані тарифи та всупереч вимогам законодавства не передбачають

видатки у місцевих бюджетах, на відшкодування різниці в тарифах між затвердженим розміром тарифів на комунальні послуги та економічно обґрунтованими витратами на їх виробництво або фінансову підтримку підприємствам житлово-комунального господарства.

Так, у 2023 році в місцевих бюджетах передбачалися видатки на підтримку житлово-комунальних підприємств у сумі 670 млн.грн. (339,2 млн.грн. у 2022 році), у тому числі:

на розвиток житлово-комунальних підприємств – 268,9 млн.грн. (109,7 млн.грн. у 2022 році);

фінансову допомогу для відшкодування витрат від операційної діяльності підприємств – 373 млн.грн. (208,8 млн.грн. у 2022 році)

дотацію на різницю між затвердженими тарифами та економічно обґрунтованими витратами на виробництво послуг – 28,1 млн.грн. (20,6 млн.грн. у 2022 році)

Станом на 01 січня 2024 року профінансовано 657,8 млн.грн., або 98,2 % від запланованого (станом на 01 січня 2023 року профінансовано 328,4 млн.грн., або 96,8 % від запланованого), у тому числі:

на розвиток житлово-комунальних підприємств – 263,4 млн.грн., або 98 % від запланованого (107,6 млн.грн., або 98 % у 2022 році);

фінансову допомогу для відшкодування витрат від операційної діяльності підприємств – 364,8 млн.грн., або 97,8 % від запланованого (200,3 млн.грн., або 95,9 % у 2022 році);

дотацію на різницю між затвердженими тарифами та економічно обґрунтованими витратами на виробництво послуг – 28,1 млн.грн. що майже повністю профінансовано від запланованого, або 99,9 % (20,5 млн.грн., або 99,2 % у 2022 році).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2022 року №1107 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2021 року №932» та розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 07 жовтня 2022 року №732-р сформовано склад територіальної комісії. За умови фінансування з державного бюджету наявної заборгованості з різниці у тарифах підприємства погасять більшу частину заборгованості за природний газ.

У 2023 році проведено 6 засідань обласної комісії на яких згідно наданих підтвердних документів від теплопостачальних підприємств області було узгоджено обсяг заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, послуги з централізованого опалення, послуги з постачання теплової енергії, що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню, бюджетним установам та іншим споживачам, яка виникла у зв'язку з невідповідністю фактичної вартості послуг тарифам, що затверджувалися надавачам послуг, утвореної з 01 жовтня 2022 року по 30 вересня 2023 року на загальну суму 349,9 млн.грн., а саме:

КП "Власівські мережі" Світловодської міської ради, ТОВ "Світловодськпобут", КП "Долинське міське комунальне господарство"

при Долинській міській раді, КП "Теплокомуненерго" Олександрійської міської ради, КП "Теплоенергетик" Кропивницької міської ради".
